

การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร
จังหวัดปทุมธานี

**Professional Skill Measurement of Accountants in the Navanakorn
Industrial Zone of Pathum Thani Province**

ดร.มิตร ทองกอบ

คณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Star_saimai@hotmail.com

บทคัดย่อ:

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นในเรื่องทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในมุมมองของผู้บริหารทางด้านบัญชี ผู้จัดการ หรือรองผู้จัดการฝ่ายบัญชีของภาคธุรกิจที่ประกอบกิจการในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ที่มีต่อนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในแต่ละกิจการ โดยอาศัยแนวคิดเรื่องทักษะทางวิชาชีพ ที่ระบุตามมาตรฐานวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 3 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้บริหารทางการบัญชีได้แก่ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชี หรือรองผู้จัดการฝ่ายบัญชี จำนวน 166 ราย ที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี และยังเปิดดำเนินการอยู่ในปัจจุบันจำนวน 166 บริษัท และได้รับแบบสอบถามคืนมาโดยมีลักษณะสมบูรณ์จำนวน 123 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 74.10 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่วิธีวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่แล้วแสดงผลในรูปอัตราร้อยละ ส่วนความเห็นเกี่ยวกับการวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในด้านต่าง ๆ จะใช้ การวิเคราะห์ทางสถิติเบื้องต้น โดยการแจกแจงความถี่แล้วแสดงผลในรูปอัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีของกิจการมีทักษะทางวิชาชีพโดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.82 โดยมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะวิชาชีพเกือบทุกด้านในระดับมาก ยกเว้นด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ มีความเห็นในระดับปานกลาง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทักษะย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละทักษะวิชาชีพของพนักงานในกิจการประกอบด้วยทักษะทางปัญญา (ระดับมาก) คือสามารถนำหลักการบัญชีมาแก้ไขปัญหาได้ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน (ระดับมาก) คือความสามารถจัดทำรายงาน และนำเสนอรายงานทางการเงินตามหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ กฎหมายที่กำหนดไว้อย่างถูกต้อง ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (ระดับมาก) คือ มีความสามารถจัดการตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (ระดับมาก) คือความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถทำงานเป็นทีม และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ (ระดับปานกลาง) คือ มีความสามารถตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี

คำสำคัญ: การวัดทักษะวิชาชีพนักบัญชี นิคมอุตสาหกรรมนวนคร

Abstract:

This research aimed to survey opinions on professional skills of accountants from perspectives of accounting executives, accounting managers or vice-managers of the business sector in the Navanakorn Industrial Zone of Pathum Thani Province towards accountants operating in each organization. The research was based on the concept of professional skills as specified by Accounting Professional Standards No. 3. Samples of the research were 166 accounting executives, i.e., accounting directors, accounting managers or vice-managers operating in the organizations authorized to use land in the Navanakorn Industrial Zone of Pathum Thani Province and still conducting businesses. 123 complete questionnaires were returned, accounting for 74.10 percent. The instrument of the research was questionnaires. Statistics used for analyzing data were frequency distribution showing results by percentage. Opinions on professional skill measurement of accountants in various aspects would apply basic statistics analysis by frequency distribution showing results by percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the respondents agreed that overall professional skills of accountants in organizations were at a high level (= 3.82). The respondents agreed that almost all aspects of professional skills of accountants in organizations were at a high level, except organizational administration and business management skill at a moderate level, respectively.

When considering by aspects, sub-skills with highest means of each professional skill of employees in organizations consisted of intellectual skill (high level) able to apply accounting principles to solve problems, practical academic and functional skill (high level) able to conduct reports and present financial reports according to rules, regulations and laws specified correctly, personal attribute skill (high level) able to manage oneself to operate efficiently, interpersonal interaction and communication skill (high level) able to work with others and as a teamwork, and organizational administration and business management skill (moderate level) able to make decisions as accounting professionals.

Keywords: Professional Skill Measurement, Navanakorn Industrial Zone

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทั้งองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน มีผลให้ธุรกรรมทางธุรกิจเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งมีนวัตกรรมทางการเงินใหม่เกิดขึ้นมากมาย ดังนั้น นักวิชาชีพบัญชีในฐานะผู้รวบรวมและประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางธุรกิจขององค์กร จึงต้องปรับเปลี่ยนตัวเองอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาความรู้ในด้านที่เกี่ยวกับบัญชี และในด้านอื่น ๆ หรืออีกนัยหนึ่ง นักวิชาชีพบัญชีจะต้องมีความรู้ที่ผสมผสานในสาขาวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาการอย่างเดียว ไม่ว่าจะเป็นด้านบริหารจัดการการเงิน ด้านภาษีอากร เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาของแนวคิดในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในหลายด้าน เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริหารได้

ในปัจจุบันข้อมูลทางการบัญชี ทั้งที่เป็นข้อมูลทางด้านการเงินและข้อมูลที่มีใช้การเงินมีความสำคัญมากต่อการวางแผน ควบคุมและการตัดสินใจของผู้บริหารองค์กร ซึ่งระบบการบริหารข้อมูลที่ดีนั้น ต้องมาจากกระบวนการรวบรวมข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ และสามารถให้ข้อมูลที่ทันต่อเวลา เชื่อถือได้และมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ซึ่งกระบวนการรวบรวมข้อมูลธุรกรรมในองค์กรนั้นจะอาศัยนักวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเก็บรวบรวม จัดการและประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลประกอบการขององค์กร รวมทั้งเป็นผู้วางแผนทางในการจัดทำรายงานตามมาตรฐานการบัญชี และรวมทั้งผู้ให้ข้อมูลทางด้านการเงินซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญในการตัดสินใจวางแผนและควบคุม (พงศศิริภพ ทองศิริวิสุรเกตุ, 2554) วิชาชีพบัญชีจึงนับเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการ

พัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งกิจการที่มุ่งหวังผลกำไรและกิจการที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร ดังนั้นการปฏิบัติงานวิชาชีพบางอย่างควรจำกัดให้เฉพาะผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสม รวมถึงสามารถใช้องค์ความรู้สามัญ (Common Body of Knowledge) ซึ่งหมายถึง ระดับความรู้ขั้นต่ำสุดที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องศึกษาและเข้าใจ ซึ่งสามารถเรียกและจดจำได้ในทันทีที่ปฏิบัติงานวิชาชีพอยู่ในขณะนั้นได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย (นิพันธ์ เห็น โชคชัยชนะ, 2548)

ประเทศไทยในปัจจุบันได้เข้าร่วมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจ ASEAN Economic Community :AEC ส่งผลให้เกิดการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน เงินทุน และการเคลื่อนย้ายฝีมือแรงงาน ทำให้ประเทศไทยต้องพัฒนาคุณภาพแรงงานให้มีศักยภาพทัดเทียมกับประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจ โดยสภาวิชาชีพได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการยกระดับคุณภาพของวิชาชีพไทย จึงดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพของนักวิชาชีพบัญชีไทยให้นักบัญชีไทยสามารถแข่งขันกับประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจได้ ดังนั้นทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของงาน หากพิจารณาตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ ฉบับที่ 3 เรื่องทักษะวิชาชีพ (International Education Standards for Professional Accountants: IES3 Professional Skills) ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีประกอบไปด้วย 5 ทักษะ คือ 1. ทักษะด้านปัญญา 2. ทักษะด้านวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน 3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล 4. ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และ 5. ทักษะทางองค์กรและ

การจัดการธุรกิจ และหากนักบัญชีมีทักษะทางวิชาชีพครบทั้ง 5 ด้านแล้ว ก็จะทำให้ให้นักบัญชีเกิดความเชี่ยวชาญในงานที่ทำ และยังส่งผลให้งานมีคุณภาพอีกด้วย (สภาวิชาชีพ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2557:ออนไลน์)

นิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี เริ่มเปิดดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ.2514 เป็นบริษัทที่ประกอบกิจการทางด้านเขตการประกอบอุตสาหกรรมแห่งแรกของประเทศไทย และเป็นหนึ่งในบริษัทที่ดำเนินการมาเป็นระยะเวลายาวนาน 45 ปี ปี 2545 ได้เข้าจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้ชื่อ บริษัท นวนคร จำกัด มหาชน เป็นที่ยอมรับของนักลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศ ซึ่งมีบริษัทรวมกันอยู่ภายในโครงการมากกว่า 200 บริษัท ไม่ว่าจะเป็น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา และอื่น ๆ โดยธุรกิจส่วนใหญ่ในเขตอุตสาหกรรมได้แก่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ อุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมสนับสนุน เป็นต้น ซึ่งแต่ละธุรกิจจำเป็นต้องการข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้อง อันจะส่งผลให้รายงานทางการเงินมีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของกิจการและบุคคลภายนอกที่มีความสนใจ ดังนั้นความรู้และทักษะจึงมีความจำเป็นอย่างมากเพราะถ้าผู้ทำบัญชีขาดทักษะความรู้ทางด้านบัญชีจะส่งผลให้ข้อมูลทางการบัญชีขาดความถูกต้องและผู้ใช้ข้อมูลตัดสินใจผิดพลาดได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะในการปฏิบัติงานตามวิชาชีพของนักบัญชีในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ว่าเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดหรือไม่ เพื่อจะนำผลจากการวิจัยที่ได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี

ขอบเขตในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นในเรื่องทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในมุมมองของผู้บริหารทางด้านบัญชี ผู้จัดการหรือรองผู้จัดการฝ่ายบัญชีของภาคธุรกิจที่ประกอบกิจการในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ที่มีต่อนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในแต่ละกิจการ โดยอาศัยแนวคิดเรื่องทักษะทางวิชาชีพ ที่ระบุในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพ (International Education Standards for Professional Accountants: IES3 Professional Skills)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในอนาคต
3. สามารถนำมาใช้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ของสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง การวัดทักษะของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บ

รวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้บริหารทางการบัญชี ได้แก่ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชี หรือรองผู้จัดการฝ่ายบัญชี จำนวน 166 ราย ที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการจำนวน 166 บริษัท (นิคมอุตสาหกรรมนวนคร: ออนไลน์)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ (1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม (2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชี (3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 123 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.10 และเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 67.48 และเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 32.52 มีอายุ 36 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.22 รองลงมา มีอายุมากกว่า 45 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.89 และมีอายุ 25 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.89 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.49 และมีระดับการศึกษาปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 16.26 และมีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 3.25 สำหรับการศึกษาศาขงสูงที่สุดสาขาการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 91.06 และสำเร็จการศึกษาสูงสุดสาขาอื่น ๆ ได้แก่ การจัดการ คิดเป็นร้อยละ 7.32 สาขาการตลาด คิดเป็นร้อยละ 1.62 ทำงานในตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.35 รองลงมาทำงาน

ในตำแหน่งรองผู้จัดการฝ่ายบัญชี คิดเป็นร้อยละ 29.27 และทำงานในตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี คิดเป็นร้อยละ 11.38 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.72 รองลงมา มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.02 และ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.26

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชี

1. ความเห็น เกี่ยวกับทักษะ 5 ด้าน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.82 โดยมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะทางวิชาชีพเกือบทุกด้านในระดับมาก ยกเว้นทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ มีความเห็นในระดับปานกลาง ดังนี้

1.1 ทักษะ ทางปัญญา

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะทางวิชาชีพด้านปัญญาโดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.96 โดยเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะทางปัญญาทุกด้านในระดับมาก ทักษะทางปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สามารถนำหลักการบัญชีมาใช้ในการจัดทำรายงานการเงินของหน่วยงาน รองลงมาคือทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

1.2 ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.91 โดยมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการมีทักษะวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงานเกือบทุกด้านในระดับมาก ยกเว้นทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติหน้าที่

สำหรับทักษะในแต่ละด้านพบว่า มุมมองของผู้บริหารด้านบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละทักษะพบว่าพนักงานมีทุกทักษะอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะด้านวิชาชีพด้านทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills) คือ การวิเคราะห์สถานการณ์และประยุกต์ความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ มาใช้ในการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ทักษะทางด้านปัญญาช่วยให้พนักงานแก้ปัญหาตัดสินใจ และใช้ดุลพินิจที่คิดแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ ทักษะทางปัญญาที่จำเป็น ประกอบไปด้วย ดังนี้ ความสามารถในการตัดสินใจ ได้ว่าใช้ข้อมูลจากแหล่งใด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน เช่น วารสาร สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ความสามารถจัดหา ศึกษา หรือ แสวงหาความรู้ความเข้าใจจากแหล่งต่าง ๆ และความสามารถในการระบุและแก้ปัญหาที่ไม่เคยเจอมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สว่าง วัฒน (2552) ที่ศึกษาเรื่องทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ที่พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ตนเองมีความสามารถสูงสุดในทักษะทางปัญญา ได้แก่ สามารถนำหลักการบัญชีมาใช้ในการจัดทำรายงานทางการเงินของหน่วยงาน

ทักษะด้านทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน (Technical and Functional Skills) ประกอบด้วย ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี Microsoft office หรือสืบค้นข้อมูลผ่านระบบ Internet ความชำนาญทางด้านตัวเลข (ด้านคณิตศาสตร์และสถิติ) ความสามารถจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ความสามารถจัดทำรายงาน

และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้อบังคับ กฎหมาย ที่กำหนดไว้อย่างถูกต้อง ความรู้และความเข้าใจในเรื่องมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี กฎหมายภาษีอากร กฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ ธนนไชย (2551) ได้ศึกษาการวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรม ภาคเหนือ จังหวัดลำพูน พบว่าพนักงานบัญชีควรมีการส่งเสริมทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน อยู่ในระดับมาก เพราะทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงานสามารถนำมาปฏิบัติงานได้จริง

ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Skills) คือความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ความสามารถในการระมัดระวังสงสัย เยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความสามารถพิจารณาปรับใช้คำนิยามทางวิชาชีพจรรยาบรรณและทัศนคติ ให้เข้ากับการตัดสินใจในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ความสามารถในการจัดการบริหารตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การควบคุมอารมณ์ และความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิติภูมิ เบนจีโอพาร์ (2553) ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน พบว่าทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล อยู่ในระดับมาก คือมีความสามารถเลือกใช้และบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Interpersonal and Communication Skills) ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นในองค์กรได้ดี รับและส่งผลสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ ส่วนประกอบ

ของทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร คือ ความสามารถในการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพผ่านการเขียน การพูดทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตามได้อย่างเหมาะสม และความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอื่น นอกเหนือจากภาษาไทย เช่น ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ หวังเจริญเดช (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพผู้ทำบัญชีจังหวัดมหาสารคาม ตามแนวทางปฏิบัติของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ พบว่า ผู้ทำบัญชีเป็นผู้มีทักษะในการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการนำเสนอ และอภิปราย และความสามารถในการฟัง การอ่านอย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก

ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ (Organizational and Business Management Skills) ซึ่งมีความสำคัญต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ซึ่งจะมีการเรียกร้องให้เป็นผู้แสดงบทบาทเชิงรุกในการจัดการองค์กรในแต่ละวัน ในขณะที่ก่อนหน้านี้บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอาจถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเก็บและรวบรวมข้อมูล เพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ แต่ในปัจจุบันผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้เข้าไปมีบทบาทกับหลายหน่วยงานมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้น ตระหนักในเรื่องการเมือง และมีมุมมองแบบรอบด้านรวมถึงทักษะทางการบริหารองค์กร และการจัดการธุรกิจ ประกอบด้วยความสามารถด้านความเป็นผู้นำ เช่น สามารถจูงใจ จัดแบ่งหน้าที่ และเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ความสามารถพิจารณาและตัดสินใจ ได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี และความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารงาน ทรัพยากร และการตัดสินใจต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณิการ์

ถำลือ (2552) ได้ศึกษาเรื่องคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ทักษะ ทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งาน และมีภาวะเป็นผู้นำ

สำหรับความคิดเห็นของการพัฒนาทักษะ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีวิธีการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับพนักงานบัญชีในกิจการส่วนใหญ่ โดยวิธีการอบรมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 81.14 สอดคล้องกับ ชลชนก โภษิตถณิน (2555) พบว่าวิธีที่สามารถพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชีได้มีประสิทธิภาพสูงสุด คือการอบรมสัมมนา และเห็นว่าพนักงานควรได้รับการพัฒนาทักษะด้านอื่น นอกเหนือจากทักษะบัญชีคือภาษาอังกฤษมากที่สุดและเห็นว่าทักษะที่สำคัญที่สุดสำหรับพนักงานบัญชีคือความสามารถในการจัดทำรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชี

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอาจนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะวิชาชีพของนักบัญชี เพื่อให้ นักวิชาชีพนักบัญชีมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ จากงานวิจัยพบว่า นักบัญชีควรได้รับการพัฒนา ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ รวมทั้งความรู้ด้านการบัญชีและการเงิน ในส่วนด้านพัฒนาทักษะนั้น พบว่า ทักษะทางปัญญา และทักษะทางองค์กรและการจัดการ มีความสำคัญมากเป็นอันดับต้น ดังนั้นองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาวิชาชีพบัญชีฯ ควรเข้ามามีบทบาทสำคัญ ในการกำหนดมาตรฐานและแนวทางการให้การอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะทักษะวิชาชีพของนักบัญชีดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ ลำลือ. (2552). **คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่** : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ. (2548). “ลักษณะสำคัญของวิชาชีพบัญชี”. วารสารวิชาชีพบัญชี 1,2 (ตุลาคม) 62 – 63.
- ปีติภูมิ เบญจโอฬาร. (2553). **คุณสมบัติของนักบัญชีในเขตอุตสาหกรรม ภาคเหนือ จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต (สาขาการบัญชี) :** มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พงศ์ศิริภพ ทองศิริวิสุรเกตุ (2554). **สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชี: มุมมองของผู้บริหารงานสายบัญชีในเขตการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.**
- สหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC). (2557). **มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3.** สืบค้นจาก http://fap.or.th.a33.readyplanet.net/images/column_13591035/3.pdf
- สุรศักดิ์ ธนัน ไชย. (2551). “การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน”. การค้นคว้าอิสระบัณฑิต มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สังวาล ยมเกิด. (2552). **ทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีการไฟฟ้าฝายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง . การค้นคว้าอิสระบัณฑิตมหาบัณฑิต (สาขาการบัญชี) :** มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สุวรรณ หวังเจริญเดช. (2546). **การประเมินประสิทธิภาพผู้ทำบัญชีจังหวัดมหาสารคาม**

ตาม **แนวทางปฏิบัติ** ของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ. คณะบัญชีและการจัดการ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ [ออนไลน์], <http://www.fap.or.th>, (สืบค้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2559).

นิคมอุตสาหกรรมนวนคร [ออนไลน์], thailandindustry.blogspot.com/2012/07/blog-post_9862.html (สืบค้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2559).